

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, PROMET.

Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani, Gradišče št. 17/I. — Dopisi se ne vračajo. — Številka p. Ljubljana uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. Naročnina za ozemlje SHS: letna K 130, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za luno prvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

ŠTO IV.

LJUBLJANA, dne 20. oktobra 1921.

ŠTEV. 112.

Naša finančna politika.

Pri velikem številu uredb in naredb, ki jih izdaja naša centralna državna uprava, ne da bi se gledalo pri tem na dejanske želje in potrebe prizadetih krogov, prezrl se je gotovo od marsikoga »privremeni zakon o državni trošarini, taksama i pristojbama« z dne 27. junija t. l., Službene Novine št. 152 z dne 11. julija t. l., ki je stopil v veljavo 1. septembra l. 1921.

Značilno je, da uporablja finančna uprava vsa sredstva, da zviša državne dohodke, kar jej sicer ne moremo šteti v zlo, če pomislimo, da mora spraviti v ravnotežje naše državno gospodarstvo, ki hira na kroničnem deficitu. Požurila se je torej, da je še v zadnjem trenutku, v katerem je to bilo mogoče, 27. junija dala v podpis zgorej navedeni privremeni zakon, ki ga ne bi bila mogla več izdati potem, ko je stopila v veljavo naša ustava z dne 28. junija t. l.

Kakor rečeno razumemo, da finančna uprava izpolnjuje svojo dolžnost in napenja vse moči, da spravi naš proračun v ravnotežje, toda nerazumljiv je način, kako postopa. — Delovanje našega finančnega ministrstva ne kaže nikake premišljene enotnosti, en začasni zakon spremeni drugega. Finančni zakon za leto 1920-21, ki spreminja n. pr. »zakon o taksama«, se takoj nato zopet spreminja z začasnim zakonom o »budžetskimi dvanajstinami i najhitrim državnim merama«, ta zopet z uredbo o »dodacima na skupno državnih službenika« z dne 29. septembra leta 1920 itd. Komaj sočasni zakoni objavljeni v Uradnem listu, se že spreminjajo z drugimi, in to še predno se uvedejo v prakso in upotrebi-jo, in predno se z njimi seznanijo prizadeti krogi.

Novi začasni zakon z dne 27. junija 1921 gotovo ne bode popularen, ker pomenja občutno zvišanje posrednih davkov, torej onih pristoj-

bin, ki se plačajo ne glede na ekonomsko silo prizadetega za razna opravila (»zakon o taksama«) odnosno pri nakupu življenjskih potrebščin (»zakon o trošarini«).

Odredbe »o taksama« razprostrajo najvažnejše tarifne postojanke »zakona o taksama« za kraljevino Srbijo na pokrajine izven Srbije, torej tudi na Slovenijo; razun tega pa ostanejo ostale pristojbine po dosedaj veljavnih pristojbinskih zakonih v veljavi s tem, da se njih značek osemkrat poveča (čl. 15).

Z zvišanjem postojank »zakona o taksama« se bode občinstvo sicer poprej sprijaznilo, ker se gre v glavnem za pravne posle in za razna opravila državnih organov, ki je za nje treba državi dati odgovarjajoči ekvivalent in je upravičeno, da interesi, ki opravijo pravni posel tudi plačajo takso, ki je sedaj naravno zvišana primerno valutni vrednosti. Samo eno bi bilo želeto, in to bi bila dolžnost naše finančne uprave, da sestavi vse dotične za nas veljavne taksene predpise v pripravi ročni izdaji, ki jo zamorejo uporabljati ne samo zasebniki, ampak tudi pravni zastopniki in prizadeti državni uradi.

Mnogo občutnji bode pa prvi del začasnega zakona z dne 27. junija 1921, ki govori o državni trošarini. V čl. 6 tega zakona se navajajo predmeti, ki se za nje v cel državi enotno plačuje trošarina. Najvažnejše postojanke so:

Trošarina na sladkor iz pese ali iz trstja od 100 kg = 400 din.

Trošarina na kavo od 100 kg = 200 din.

Na surogate kave (cikorija itd.) od 100 kg = 60 din.

Na riž od 100 kg = 20 din.

Na pivo za hektolitersko stopinjo ekstrakta = 4 din.

Na vino:

a) fina vina, za hektoliter = 600 dinarjev;

b) za drugo vino, za hektoliter = 35 dinarjev;

če se prodaja v steklenicah za 0.7 l = —.50 din.;

na eterske ekstrakte in esencije

brez alkohola (kosm. preparate) od 100 kg = 800 din.;

na etersko olje z alkoholom od 100 kg = 1760 din.

Na liker, konjak in rum za hektolitersko stopinjo alkohola = 35 d.

Na sveče (izvzemši iz loja in vaska) od 100 kg = 40 din.

Na električno razsvetljavo in sicer:

a) od žarnice v jakosti 10 do 32 sveč = 5 din.;

b) od žarnice v jakosti več nego 32 sveč, od vsake daljne sveče = 0.20 din.;

c) na vsako »plamenu lampu« mesečno 10 din.

Na plin za razsvetljavo od kubnega metra 0.40 din.

Na kalijev karbid od 100 kg 60 dinarjev.

Na kresilo:

a) žepno 0.40, — 4. — din.;

b) drugo 12 din.

Na alkohol, v kolikor ni trošarina že zgoraj določena, od hektoliterske stopinje 20 din.

Na žganje od hektoliterske stopinje 20 din. (Posebne izjeme so določene, če se žganje žge iz lastnih produktov in za lastno domačo rabo).

Na ocatovo kislino napravljeno iz lesa od 1% jakosti 4 din.

Na bencin od 100 kg 10 din.

Razun tega ostanejo v veljavi vsi drugi predpisi o državni trošarini, ki obstoja v posameznih pokrajinah, v kolikor niso spremenjeni z gornjimi določbami, tako n. pr. pristojbine o točenju piva, kontrolna pritojba za denaturisan špirit, trošarina za vžigalice.

Ker te predmete uporabljajo tako ekonomsko močnejši kakor ekonomsko slabi sloji, je jasno, da so s tem v prvi vrsti ekonomsko slabši elementi obremenjeni.

Lahko se sicer ugovarja, da uživanje alkoholnih pijač ni življenjska potreba in da je iz tega vzroka trošarina umestna, ali kako se opravičuje visoka trošarina na sladkor, na kavo, na fina vina, če se uporabljajo za bolnike?

Nezaslišano visoka je trošarina za razsvetljavo. Ni dovolj, da sedaj električna sila, plin, karbid in sveče posebno ekonomsko slabšega konsumenta občutno obremenjuje, zraven pride še ta izredna trošarina. Pri električni razsvetljavi pride zraven trošarine pri nakupu žarnice posebno še v poštev trošarina za vsako »plamenu lampu«, ki znaša mesečno 10 dinarjev. Če si predstavljamo uradnika, ki ima n. pr. stanovanje obstoječe iz 3 sob, predsobe, kuhinje, kopalne sobe, shrambe za jedi, sobe za služkinjo in stranišča, torej 9 prostorov, v katere je napeljana električna luč, bi plačal trošarine za električno luč mesečno 90 din., v naših krajih več nego znaša najemnina za stanovanje. Kako je potem mogoče uradniku, delavcu in sploh ekonomsko slabšemu, da pri svojih za sedanje razmere neznatnih dohodkih tako breme prenaša? Država sili uradnika in inteligenco srednjega stanu, ki si je do sedaj in sicer z vso pravico semtertje privoščila kakšno udobnost, ki jo izobražen in kulturni človek potrebuje, naravnost v to, da se popolnoma proletarizira in se zadovolji, če le ima svojo hrano kakor živina, da ne crkne.

Merodajni krogi naj pazijo, kam vodi taka finančna politika. Ali ne uvideva gospoda, da s takimi merami se sploh ovira vsak napredek, ovira kultura in da se vržemo nazaj v primitivne razmere naših pradedov samo s to razliko, da so pradedi, če so tudi živeli v primitivnih razmerah, imeli dovolj vsega, kar so potrebovali za življenje, česar pa današnja generacija nima.

Sicer pa še ni prepozno. Še se da popraviti, kar je finančna uprava zagrešila. Po čl. 130 ustave je vlada dolžna, da predloži vse začasne zakone, uredbe in druge odredbe zakonskega značaja zakonodavnemu odboru na pregled. Ta odbor ima najdalje tokom 5 mesecev odločiti, katere ostanejo v veljavi brez izmene, katere se menjajo in katere se ukinejo. Dolžnost naših zastopnikov v zakonodavnem odboru bode, da dokažejo

Kronika razvoja hranilnic.

Sestavil: I. Mohorič.

(Dalje.)

VII. Regulativu je sledila precej mrtva doba. V celi Avstriji je bila do leta 1852 ustanovljena samo ena hranilnica; na jugu pa traja vsled počasnosti političnega in gospodarskega razvoja ta sterilnost poldugo desetletje in šele leta 1859 je nastala prva hranilnica v provinci v obmejnem pasu Slovenije, v Cmureku. Po šestdesetih letih pa se je nemško meščanstvo v južnoštajerskih mestih poprijelo hranilnične organizacije, ki je postala glavna opora nemške propagande na jug. — V enem samem letu 1862 so bile ustanovljene mestne hranilnice v Mariboru, Ptuj in Radgoni, l. 1865 v Celju, pozneje leta 1868 v obeh manjšinskih krajih mešane hranilnice v Slov. Bistrici in Slovenjem gradu. Z vladno podporo je na najvažnejših postojankah nemštvo skoncitriralo slovenski kapital v svojih hranilnicah in hranilnice so

postale glavna finančna moč germanizacije naših pokrajin.

Istočasno prebujala slovensko ljudstvo od navdušenih gesel polagoma k združenemu gospodarskemu delu, v obmejnih in manjšinskih krajih se razvijala polagoma na vseh poljih, enako v občinski samoupravi akuten narodnostni boj. V hranilnicah južnoštajerskih mest in trgov je dobilo nemško samoupravno zastopstvo v roke temelje in sredstva za uspešno protislovensko komunalno politiko.

Leta 1870 sta dobili dve mejni točki nove hranilne zavode, na severu Arvež, na jugu ob Savi Brežice; pozneje je bila ustanovljena še leta 1872. v Konjicah »Okrajna hranilnica« in l. 1873. pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah »Okrajna hranilnica«. Prihodnje leto osnovana hranilnica v Kozjem je pristopila k slovenski revizijski skupini in je bila pred vojno poleg celjske hranilnice južnoštajerskih okrajev edina slovenska pozicija v hranilnični organizaciji južne Štajerske. Leta 1874 je bila organizirana še občinska hranilnica v Ljutomeru in leto na to okrajna v Rogat-

cu ter končno 1879 l. občinska hranilnica v Ormožu. S tem je bil razvoj južnoštajerskega hranilništva že dovršen, predno smo se sploh emancipirali Slovenci k gospodarskemu delu v mestih in trgih. Slovencem je preostajalo delo organizacije osebnega kredita na deželi. Vendar ni združništvo moglo zadostiti potrebam realnega kredita. Naši rodoljubi pa niso hoteli prepuščati rastoče potrebe in zahteve hipotekarnega prometa zavodom, ki so s svojo enostransko subvenčno politiko porazdelitve čistega dobička morali vzbuditi odločen odpor interesentov, in ti momenti so bili glavni povod za ustanovitev hranilnice južnoštajerskih okrajev, ki je končno po dolgotrajnih bojih in nasprotovanju občinskega zastopa in vladnih krogov dospela l. 1888 k realizaciji. Deset let pozneje je še nastala občinska hranilnica v Marenbergu, z dvema izjemama so pristopile vse hranilnice v nemške poslovne stike in revizijske zveze.

Decentralizirani razvoj hranilnic na Koroškem začelja nekoliko pozneje kot na Štajerskem in sicer z ustanovitvijo občinske hranilnice v

Beljaku l. 1867 in l. 1869 v Wolfsbergu v Labudski dolini. Po dovršitvi prvih železniških zvez in skoro istočasno s prvimi slovenskimi združnimi pojavi na južnem Koroškem, so bile osnovane l. 1872 občinske hranilnice v Velikovem, l. 1873 v Brežah in v St. Vidu ter 1874. l. društvena v Feldkirchnu (trgu). Vsled krize se je ustavil razvoj koroških hranilnic za celo desetletje, l. 1884. sledi občinska hranilnica v Železni Kaplji, l. 1886 društvena na Krki, l. 1890 zopet občinska v Šmihorju in šest let pozneje l. 1896 občinska v Celovcu in Pliberku in l. 1897 zadnja, društvena v Svincu (Eberstein). Na celi hranilnični organizaciji so slovenske manjšine izšle prazne in hipotekaren kredit je prišel v izključno nemške roke. Hranilnična mreža pa kljub organizacijski neaktivnosti zadnjih let ni še dovršena in dasi je vprašanje garancije kmetskih občin sedaj zelo težavno, ostaja vendar vprašanje hranilničnega zavoda koroškim manjšinam nerešeno vprašanje.

(Dalje prihodnjič.)

finančni upravi pogubnost predpisov začasnega zakona z dne 27. junija 1921 in da zahtevajo, da se določbe, ki so sposobne srednje sloje prebivalstva ekonomsko naravnost uničiti, ukinejo.

Ravnotežje našega proračuna je potrebno doseči na ta način, da se seže po ekonomsko močnih slojih naše države in da se državni dohodki vzamejo v prvi vrsti direktno iz obstoječega premoženja in samo v drugi vrsti potom indirektnih davkov; to zadnje pomenja sicer lahek ali gotovo nepravilen in državni škodljiv postopek. —an.

Vpliv nove izvozne carine.

Istočasno, ko je konstantno padanje naše valute doseglo kritičen štadij, je izdalo finančno ministrstvo novo izvozno carinsko tarifo, ki je proti prejšnji za izvoznike neprimerljivo ugodnejša in milejša ter nudi poleg valutne še novo konjunkturo izvoznikom.

Predvsem je važno, da je izvoz vseh vrst moke brez izvozne carine dovoljen in da je carina na pšenico znižana od 30 na 20 dinarjev. Carina na pšenično moko in zdrob je znašala poprej 20 dinarjev za 100 kg, vendar se je smelo pšenico in pšenično moko izvažati le v okvirju kontingentov. Sedaj pa za te predmete ni doloženih nobenih kontingentov. To znižanje carine se je zgodilo le na brezobziren pritisk agrarnih krogov in konzumentov v pasivnih krajih bodo posledice te prostosti morali kmalu drago plačati.

Carine prost je samoumevno krompir, ostalo sočivje in zelenjava, vseh vrst semena, lan in konoplja ter druge rastline.

Pri goveji živini je bila poprej stavljena meja za izvoz 500 kg, ki je bila sedaj znižana na 300 kg in carina pa od 1000 dinarjev na 250 odnosno 120 dinarjev. Tudi za zaklana goveda, za katera je znašala poprej carina 300 din. za glavo, je znižana na 60 din. za 100 kg. Carina na svinje je znižana na polovico, mladi prešiči do 50 kg, ki smo jih od nekdaj izvažali v velikih množinah na Primorsko, pa so zdaj carine prosti.

Izvoz masti, klobas in drugih mesnih izdelkov je carine prost, medtem ko je poprej znašala carina na mast 120 din. Izvoz mleka, medu, sira, masla in smetane, voska in loja, ki so imeli poprej carino od 10 do 500 dinarjev, je sedaj svoboden brez carine. Za jajca je carina znižana na polovico, enako za volno, goveje kože, medtem ko je za ovčje in kozje znižana od 400 na 300 din. in svinjske kože pa so proste.

Pri lesu je odpadla vsaka carina in se sedaj daje možnost izvozu okroglega lesa, kar je na škodo naših žag in lesne industrije. Vsled tega se bo v kratkem času situacija na lesnem trgu zasukala v smeri nove carine.

Obenem so padli zadnji ostanki carin na industrijske produkte, ki so se bile dosedaj vzdržale, namreč na cement, rude, lignit in rjavi premog, sveče, vosek, mila, glicerin, kolomaz, sodo, kemične produkte, produkte suhe destilacije lesa, celulozo in fajansa. Za naše industrije prihaja ta koncesija večinoma prepozno, ker se na inozemskem trgu ne morejo več uveljaviti. Našim steklarnam se je do sedaj onemogočeval izvoz, našim vlasuljarjem se je brez vzroka onemogočal izvoz lasnih odpadkov v svrhu predelave.

Priznati pa moramo na drugi strani, da bo likvidacija izvoznih carin usnjarska in čevljarjska industrija neprijetno občutila, vsaj začasno, ker že sedaj ne more dobiti dovolj surovih kož, loja in čresla doma za izdelavo kož.

Agrarni interesi so torej prodrli na celi črti. Akoravno vpoštevamo, da je bilo za prost izvoz živine mero dajno pomanjkanje krme in voda, ni bilo za znižanje carine na pšenico in za prost izvoz moke nikakega povišja. Vsled padca dinarja ima izvoz dvakratno konjunkturo, ki vpliva na

notranji trg, kjer se ne da več vzdržati nižji nivo cen, kakor želijo posamezne skupine interesentov.

Izvozna carina dosedaj še ni mogla uveljaviti svojega vpliva na zboljšanje valute in na vzpostavitev ravnotežja naše trgovinske bilance, kar je bilo njeno poslanje in namen. Zaenkrat vidimo le njeno neposredno posledico, podražitev živil, katero pa moramo v razvoju k prosti trgovini končno tudi preboleti.

Razvoj železniškega omrežja v Sloveniji.

(Nadaljevanje)

V dunajskih pogajanjih se je v prvi vrsti šlo za to, da avstrijska vlada odobri bazelsko konvencijo in pristane na podlagi konvencije na meddržavno pogodbo. Kakor omenjeno, je bila ločitev omrežja že subsumirana v mirovni določbah z dne 3. oktobra 1866 in bilo bi toraj treba samo pogodbeno potrditi, da bazelska konvencija odgovarja tendenci in določbam mirov. pogoja. Odobritev skupne poddržavljevalne pogodbe pa je povzročala težkoče načelnega značaja, ker je imela vlada na eni strani braniti interese državnega zaklada, na drugi južne železnice in njenih novih železnično-političnih interesov, ker je s tem momentom postala somoavstrijsko podjetje. Cela vrsta določb pogodbe z dne 13. aprila 1862 se je morala radi nove državne pogodbe revidirati, predvsem računi glede surovega dobička v svrhu eventualnih posojil iz naslova državne garancije, kakor tudi glede udeležbe države na surovem dobičku, ki jih mora družba plačevati državi kot anuitete odkupnine za nekdanjo državno železnico. Zato je morala družba skleniti mednarodno pogodbo, ker je hotela da bi anuitete, ki jih je imela plačevati družbi italijanska vlada, po preteku dobe davčne prostosti v Avstriji, ne povzročile bilančnega izpada in ker se je morala glede transalpskih prog sporazumeti z ogrsko vlado in na podlagi izida obeh pogajanj spremeniti družbina pravila. O vprašanju jamstva za anuitete, ni bilo treba posebne razprave in nobenega specialnega hipotekarnega zavarovanja terjatev. Tu je posegla vmes Ogrska, ki je z namenom, da razširi in pomnoži železnično omrežje k Adriji in si zagotovi preko južnoslovenskega ozemlja močan gospodarsko-politični vpliv, odobrila pogodbo z Italijo pod pogojem, da se obenem ugotovijo načelni pogoji glede nakupa ogrske mreže južne železnice.

Avstrijski minister Chlumecky je pisal tedanjemu ogrskemu prometnemu ministru pl. Pechy, da avstrijska državna pogodba ne onemogočuje delitve avstrijskega in ogrskega omrežja južne in da lahko deluje na to, da bode sestavljena po sklepu pogodbe z Italijo vladna komisija, ki bo rešila tozadevna vprašanja. Najboljši železnični kronist Kohn trdi, da ni nobenih dokazov, niti listin, o kakem praktičnem uspehu ogrske namere in poročila južne železnice za občni zbor tudi ne obsegajo nikakih delilnih podatkov, glede Ogrske. Finančna, upravna in gospodarsko politična vprašanja so bila določena v protokolar-nem sporazumljenju z dne 25. februarja 1876 na Dunaju med avstrijskim finančnim in ogrskim ministrom kot zastopniki vlad ter delegati upravne-ga sveta družbe in v dodatni pogodbi k bazelski konvenciji. S tem so bili doseženi na avstrijski strani predpogoji za konvencijo, ki je bila predložena občenemu zboru 28. februarja v polnem obsegu.

Bazelska konvencija obsega definitivno ureditev vprašanja, katero se je dolgo smatralo radi kompliciranosti materije za nerešljivo in je ena največjih pogodb, ki so bile sklenjene med privatno delniško družbo in vlado na evropskem kontinentu. Ni prišlo niti k delitvi ogromnega kapitala, niti se niso spremenile pravne razmere in položaj lastnikov železničnih papirjev. V prvem delu pogodbe odstopa družba last vseh železnic, ki tečejo po italijanskem ozemlju z vsemi pravicami in obveznostmi, z vsem promet-

nim materialom, voznim parkom, z vsemi pritliklinami in paroplovnimi podjetji po jezerih, italijanski vladi z dnem 1. julija 1876. Osnova prekupne cene je kapital, ki je bil izdan do 31. decembra 1874 za italijansko omrežje in podjetja, v znesku 752,375.618 frankov 50 cts., v čemur pa ni še obsežna kupna cena za materialno zalogo prog. Vlada vrne družbi stroške za odkup prog od Avstrije l. 1858, za transakcije poznejših fuzij in za poznejše investicije za spopolnitev prog v skupni svoti 613,252.478 frankov 64 cts. v fiksni letni renti in sicer do vštete-ga konca leta 1954. letno 33,160.211 frankov 12 cts. in od 1. januarja 1955 pa do vštete-ga 31. decembra 1968 pa 13 milijonov, 321.008 frankov 40 cts. letno v zlatu. Glede ostalega kapitala v višini 139,123.139 frankov 86 cts., ki predstavlja inventarno vrednost voznega parka, strojnih delavnic in opravne kolodvorov, pa prevzame italijanska vlada dolg družbe na tekoči račun v znesku 20 milijonov frankov pri milanski hranilnici, ostalih 119 milijonov 123.139 frankov 86 cts. pa se je plačalo družbi v gotovini z izkupom za 5% konsolidirano italijansko rento in sicer polovico na dan prehoda v državno lakt, polovico pa, ko bode dokončana inventura. Zaloga na materialu se je imela družbi posebej plačati. Enako tudi vsi stroški od dne 31. decembra 1874 za nakup delnic novih prog, ki stoje v njenem obratu, za stavbo novih prog, ali novostavbe na starih progah. Vlada prevzame na svoj račun pogodbo, katero je sklenila družba z Banca Generale di Roma za emisijo posebnega posojila za stavbo proge Videm—Pontebba, vendar se morajo predjumi na to posojilo in predela stavb posebej odračunati. Z dnem prehoda prenehajo vse dolžnosti družbe napram italijanski vladi in družba tudi resignira na najete državne proge. Vse terjatve in obveznosti družbe napram tretjim osebam, kot privatnim dobaviteljem, pa ostanejo še nadalje obveznost družbe. Garancijski dolžni in zaostali obroki vlade do prehoda se pavšalizirajo definitivno z vsoto 2,450.000 lir in vsi tozadevni poznejši spori postanejo brezpredmetni.

(Dalje prihodnjič.)

Kako naj vodijo trgovci knjige opravljenega prometa?

(Dalje.)

Prva stran tiskovine »A« ima veliki opredelilek z dvema (pravzaprav s tremi) podopredelkoma. Glavni opredelilek služi za razvid prometa stvari in osebne storitve proti prejeti in proti kreditirani gotovini. Prvi stranski opredelilek služi za obračun kreditiranih odškodnin. V mali podopredelilek se vpiše plačano trošarino z dokladi. Tretji oddelek je za trimesečni obračun odškodnin, prejetih v gotovini. Tu se ugotovi kosmatna odmerna podlaga za novi prometni davek.

Na prvi strani je poleg glavnega velikega opredelilke še kupon za trimesečno plačilo davka na poslovni promet. Končno se nahaja na prvi strani še priznanica o plačnem davku, katero izstavi davčni urad po izvršenem vplačilu davka. Na drugi strani tiskovine »A« so opredelki za:

- a) označbo posameznih slučajev prometa, ako znaša odškodnina nad 40.000 K. Ta oddelek je spopolniti le radi evidence davčne oblasti;
- b) za blago, vzeto iz obratovališča v osebno ali domačo uporabo;
- c) za promet z državo in
- d) za razveljavljene posle.

Ako hočemo razumeti, zakaj naj stranka vodi vse te opredelke, moramo vedeti, kako se ugotovi vsako četrtletje odmerna podlaga za prometni davek.

Davku zavezano vsoto dobimo n. pr. za prvo davčno četrtletje (za dobo od 1. 10. 1921, do 31. 12. 1921), ako ugotovimo 31. 12. t. l. za te mesece:

- a) promet, izvršen proti odškodnini, prejeti v gotovini. K temu znesku je prišteti še vrednost blaga,

vzete-ga iz obratovališča za svojo osebno ali domačo uporabo;

b) od tako ugotovljenega prometa je odbiti promet, opravljen z državo (ker je ta promet že obdačen), dalje razveljavljene posle in končno še plačano trošarino;

c) diferenca med obema zneskoma (a—b) da kosmato davčno odmerno podlago.

Glede kreditiranega prometa se vodi le evidenca. Akontacije se itak plačilnega dne vpišejo v kolono za opravljeni promet, izvršen proti odškodnini, prejeti v gotovini.

Kdor ve to, temu ne dela tiskovina »A« velikih težav.

Trgovec ima torej dnevno, po sklepu poslovanja te naloge:

1. vpiše v veliki opredelilek na prvi strani tiskovine »A« v dotično kolono (2, oziroma 4 ali 6) za dotični dan vsoto odškodnin, prejetih v gotovini za opravljeni promet. Semkaj spadajo torej prejeta plačila ali protivrednosti za opravljene zamenjave, prodaje itd. stvari ali za izvršene osebne storitve (kosmata vsota po zaključeni knjigi blagajne, iztržkov). V navedene kolone torej spada vse, kar se je na podstavi opravljenega prometa med dnevom prejelo v gotovini, ne glede pri tem na okolnost, ali je bil kak del prometa opravljen z državo. Ta del davčno-obveznega prometa je sicer že obdačen, vendar se vrši obračun šele koncem vsacega četrtletja, kakor smo to zgoraj pojasnili.

2. Da se obdrži evidenčna kontinuiteta, naj se že sedaj spopolnijo oddelki na drugi strani vzorca »A«. V dotični opredelilek 1. se vpiše iz celokupne vsote prometa zadevnega dne one slučaje prometa, pri katerih znaša odškodnina več kot 40.000 K. N. pr. za 12. 10. 1921, je znašal promet proti prejeti odškodnini 125.000 kron. Ta znesek se vpiše na prvi strani v veliki opredelilek v kolono 2. in sicer za 12. dan. Ker je pa trgovec tega dne prodal na drobno 30.000 K, na debelo pa tvrdki N. N. za 95.000 K, se slednji slučaj vpiše tudi še v opredelilek 1. na drugi strani tiskovine »A«. Izpolni se tu datum, ime, priimek, bivališče, predmet prometa in prejeta vsota.

Ako vzame trgovec kaj iz obrata za svojo osebno ali domačo potrebo, se to vpiše v opredelilek 2. na drugi strani tiskovine »A«. Izpolni se datum, predmet (kar je vzel) in vrednost vzete-ga predmeta, izražena s kupno ceno.

Ako se je predmet opravil z državo, se izpolni nadaljnji tretji opredelilek na drugi strani »A«. Izpolni naj se v tem opredelilku datum izplačila, odnosno prejema, oblastvo, s katerim se je opravil predmet in znesek celokupne odškodnine po odobrenem računu in sicer brez odbitka tega davka. V pripombi se označi državna blagajna, ki je izvršila izplačilo. (Dalje prih.)

Izvoz in uvoz.

Izvoz ovc in ovnov. Gospodarsko-finančni komite je dovolil izvoz 50.000 komadov drobnice in sicer, 30.000 ovc, 20.000 ovnov. Za izvoz je določenih preko Gjevgljije 20.000, preko Bitolja 10.000, preko Gruža 6.000, preko Bakra 6.000, preko Rakeka 3.000, preko Jese-nic 6.000 in preko Maribora 3.000 komadov.

Prepovedan izvoz krmne moke. — Gospodarsko-finančni komitet je odločil na seji z dne 9. t. m., da se ima smatrati tudi krmno moko, ki ni uporabljiva za kruh, ker vsebuje okrog 80% otrobov in le okrog 20% moke, za živalsko hrano, ki podleži prepovedi izvoza v zmi-slu rešenja ministrskega sveta z dne 9. avgusta t. l., C. št. 53606.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Draginjska anketa pri pokrajinski upravi. Draginjsko anketo, ki se je vršila v ponedeljek, dne 17. oktobra t. l. pri pokrajinski upravi, je otvoril s kratkim nagovorom g. pokrajinski namest-

nik Ivan Hribar. V svojem govoru je g. pokrajinski namestnik obrazložil pomen ankete ter izročil predsedstvo g. vladnemu svetniku Dermastia. Ankete, ki je trajala od 9. do 13. ure, so se udeležili zastopniki trgovstva, industrije, poljedelstva, konzumnih in nabavljalnih zadrug, ženskih organizacij, javnih nameščenecv in drugih socialnih in gospodarskih korporacij. Debata, ki se je tikala vedno naraščajoče draginje življenjskih potrebščin in v katero so posegli skoro vsi navzoči, je bila zelo živahna. Predlagane so bile sledeče resolucije: **resolucija mestnega tržnega nadzornika g. Slavko Plemelja:** pokrajinska uprava naj doseže sporazum med slovenskimi poslanci v svrhu skupne demarše vseh strank v Beogradu za revizijo naše agrarne politike v sledečih točkah: a) izvoz naj se uredi z regulacno carino tako, da obdrži domači trg stabilnito cen najvažnejših življenjskih potrebščin. Carina na živila naj služi kot najprimernejši davčni sistem produktivnih slojev; b) odpravi naj se predpis osiguranja tuje valute; izvoz naj se dovoli izključno le proti plačilu v našem denarju; c) v preprečitve pomanjkanja posameznih življenjskih potrebščin na domačih trgih naj se določi na izvoz odstotna oddaja blaga za pasivne pokrajine; d) bankam naj se prepove direktno trgovanje z živila. Država naj skrbi za brezobzirno pobijanje nelegitimne trgovine. 2. Uvoz v Jugoslavijo naj se nemudoma do skrajnosti omeji na najnujnejše predmete s prepovedjo uvažanja luksuznega blaga ter z revizijo uvozne carine. Oddaja državnih dobav v inozemstvo je dovoljena izključno le tedaj, če domača produkcija dokazano ne more takih dobav izvršiti. **Resolucija g. svetnika Rohrmanna:** Vlada naj nastavi izjemne železniške tarife za krmila (posebno za slamo) za prekrbo krajev, ki danes vsled suše trpe pomanjkanje. 2. Vlada naj takoj potrebo ukrene, da se nanovo organizirajo mestne občinske aprovizacije za najpotrebnejša živila. Te organizacije naj se snujejo po načelu samopomoči. **Resolucija zastopnika Nabavljalne zadruge državnih nameščenecv g. ravnatelja dr. Pipenbacherja:** Nabavljalnim zadrugam naj se takoj izplača potrebni začetni obratni kapital iz vsote, ki se steka v finančno ministrstvo iz vsakoletnih desetodstotnih odtegljajev meseca januarja. Savez nabavljalnih zadrug v Beogradu se pa takoj odpravi, ker je njegov poslovni aparat daleko predrag. **Resolucija občinskega svetovaleca g. Fran Oreheka:** Ker je ustanovilec občinskih aprovizacij ter redno njih poslovanje odvisno od delovanja občinskega sveta in ker aprovizacije razpolagajo z občinskim imetjem, se pozivlja pokrajinska vlada, da ukrene potrebno, ad bo zamoget ljubljanski občinski svet čimprej poslovati. — Izražena je bila tudi želja, da bi se ustanovil poseben referat, katerega bi interesi predlagali svoje želje in nasvete glede pobijanja draginje življenjskih potrebščin. O tej velevažni anketi priobčujemo danes le najvažnejše in resolucije, dočim bomo natančneje o njej poročali v eni prihodnjih števil.

Novi obrtni zakon za celo kraljevino. Ministrstvo za trgovino in industrijo pripravlja nov obrtni zakon, ki bo veljal za celo kraljevino.

Cene drv iz mestnih gozdov. Po poročilih iz Celja se znižajo cene drvam iz mestnih gozdov za leto 1921-22 za 15 odstotkov.

Italijanska vina v Nemčiji: Nemčija je sklenila z Italijo pogodbo, na podlagi katere je dovoljeno Italiji izvoziti v Nemčijo nad 20.000 hl vina, vermuta, marsala itd. Posledice te pogodbe bodo občutne posebno štajerski vinški trgovci.

Industrija.

Delitev industrijskega ozemlja Gornje Slezijske. Po poročilu francoskih časopisov bo dobila Poljska vsled odločitev o razdelitvi Gornje Slezijske 81 odstotkov premogovne produkcije in vse rudnike cinka. Danes, dne 20. t. m. prevzamejo Poljaki in Nemci prisojena jim ozemlja. Da se Nemčija tej odločitvi protivi, je razumljivo, ker ji odpadejo bogati viri surovin za njeno industrijo.

Nova tvornica v Osjeku. Herman Steiner, osješki trgovec, gradi v Osjeku tvornico, ki bo proizvajala leseno volno.

Tvornica bo koncem prihodnjega meseca najbrže že začela obratovati.

Novo mizarsko tvornico namerava urediti tovarnar Putnik Putniković na Sp. Lanovžu.

Denarstvo.

Naše državno investicijsko posojilo. Po dosedanjih poročilih iz Beograda je bilo podpisovanje državnega investicijskega posojila poslednjih 15 dni dosti povoljno. Ceni se, da je skupna svota podpisanega posojila v Srbiji in Vojvodini dosegla višino 200 milijonov dinarjev brez podpisov bank. V Sremu je bilo podpisanih 10 milijonov. Tudi pri nas so zadnji dnevi prinesli precejšnjo vsoto. Natančneje podatke bomo objavili takoj ko pridejo točna poročila. V Sloveniji je bilo podpisanih 34.328.050 dinarjev izven bančnega sindikata.

Naše zunanje posojilo. Finančni minister je pred svojim odpotovanjem konferiral z zastopnikom angleškega bančnega sindikata, ki ponuja naši državi posojilo treh milijonov funtov šterlingov. Kot pogoj za dano posojilo stavlja Anglija to, da se to posojilo mora porabiti v investicijske svrhe in za odplačilo dolga pri Narodni banki. Posojilo je pripravljeno Anglija dati proti osem odstotni obrestni meri.

Narodna banka S. H. S. dobi devizni oddelek. Po izjavi ministra financ dr. Kumanudija, bo Narodna banka S. H. S. reorganizirana in dobi tudi devizni oddelek.

Ukinjenje naredbe, ki prepoveduje pooblaščenim bankam arbitražo za Dunaj. Naredba, ki prepoveduje pooblaščenim bankam arbitražo na Dunaju, je bila z dnem 17. t. m. ukinjena.

Novo tisočkronske novčaniče v Avstriji. Avstrijska vlada je izdala 18. tm. nove tisočkronske novčaniče, ki se le na eni strani po barvi in sliki razlikujejo od sedanjih, ki ostanejo še nadalje v prometu.

Carina.

Začasni zakon o trošarinah, taksah in pristojbinah. Na seji I. odseka zakonodajnega odbora je bilo 17. t. m. rešeno, da ima odslej veljati samo začasni zakon o trošarinah, taksah in pristojbinah, ter da so vse prejšnje tozadevne naredbe neveljavne.

Promet.

Ukinjen brzovlak Beograd—Praga. Ministrstvo za promet je ukinilo brzovlak na progi Beograd—Zagreb—Praga. Sedaj vozi med Prago in Beogradom edinole brzovlak preko Bratislave in Madžarske.

Rim—Zagreb—Beograd. V kratkem bo odprt direktni železniški promet med Rimom, Zagrebom in Beogradom, pozneje pa bo odprt promet z drugimi italijanskimi mesti.

Prometne omejitve. Začasno veljajo sledeče prometne omejitve: 1. v Jugoslaviji: 1. Južna železnica: a) v postaji Zagreb j. k. je ukinjeno do nadaljnjje odredbe sprejemanje brzovozne in sporovozne komadne robe za postaje državnih železnic preko postaje Zagreb d. k. — b) Sprejemanje in odpošiljanje pošiljk v vozovnih nakladah za postajo Rakek je še nadalje ustavljeno, izvzeta so živila, brzopokvarljiva roba, režijske in vojaške pošiljke. Komadna roba je prosta. — c) Odprema robe in potnikov v Barcs preko Kotoribe-Zakany je dovoljena. — d) Za postaje madžarske državne železnice v madžarskem delu Baranje je dovoljeno preko Kotoribe-Zakany-Barcs sprejemanje samo one robe, katera je naslovljena na madžarske državne oblasti. — 2. Državna železnica: A. Direkcija Zagreb. a) Ekspresna roba se prevzema le k potniškim in mešanim vlakom. — b) Prepovedan je izvoz vsakovrstne živinske kreme kakor: vsakovrstnega sene in slame, ovs, otrobov, ostankov drož, pri fabricaciji špirta in olja, melase, krmilne repe vsake vrste, suhe in sveže, ostankov repe pri fabricaciji sladkorja, plev pri čiščenju žita. — c) Celokupni promet preko postaje Brnjevar-Monoštor, Noskovec in Donji Miholjac je še nadalje ustavljen. Izvzete so pošiljke premoga, ki dospejo iz Pečuha. — d) Na progi Brnjevar-Monoštor-Petarda je promet še nadalje ustavljen. — e) Prevažanje robe in prestavljanje vozovnih naklad med Zagrebom d. k. in Zagrebom j. k. loko je še ustavljeno. — f) V postaji Zagreb d. k. se sprejema ekspresna roba neomejeno pri »Ekspresni blagajni« v brzovoznem skladišču samo v času uradnih ur t. j. od 8—12 ure in od 14—18 ure. Poedini komadi ne smejo tehtati več kot 75 kg. Pošiljke filmov se še nadalje sprejemajo pri prtljažnih blagajnah v času, ki je določen za odpremo prtljage. — g) Ves promet z Reko čez Bakar je ustavljen. — h) Reekspedicije prispelih pošiljk so v območju Direkcije Zagreb le tedaj dovoljene, ako se izvrše v iztovarnem ali natovarnem roku. Za vsako tako pošiljko se dovoli 12 urni kumulativni rok od prihoda, aviziranja odnosno dostavljanja pošiljke do ponovne predaje iste. Naknadno razpolaganje in reekspedicije na zaprte proge ali zaprte postaje se ne vzame v obzir. — i) V postaji Brod so reekspedicije prepovedane. — B) Direkcija Beograd: Vse prosto. — C) Direkcija Sarajevo: V postaji Bosanski Brod so reekspedicije prepovedane. — D) Direkcija Subotica: Na progi Apatin-Sonta in na progi Velika Kikinda-Nakovo je ustavljen celokupni promet. — II. V inozemstvu. 1. V Italijo: Uvoz živine iz Jugoslavije je popolnoma ustavljen, izvzete so konji, ki se lahko sprejemajo in odpošiljajo. — 2. V Avstrijo: a) Prepovedano je sprejemanje komadne robe za postajo Michelbeuern. b) Celokupni promet za postaje proge Gornja Radgona-Ljutomer preko Maribora-Spielfeld Strass-Radkersburg je še nadalje ustavljen. — c) Sprejemanje pošiljk za carinsko postajo Wien West-Bahnhof je prepovedano. Pošiljke za to postajo se smejo le tedaj prevzeti, ako se predpiše ocarinjenje v kakšni vmesni postaji. — d) Sprejemanje rezanega lesa in drv v vozovnih nakladah za postajo Wien Ostbhf. je ukinjeno. — e) Sprejemanje pošiljk v vozovnih nakladah za postajo Passau Ort je še nadalje ukinjeno; izjema živad in sveže meso. — f) Za pošiljkatve, namenjene čez Passau, Simbach ali Salzburg se zahteva prevozno dovoljenje s strani Bundesverkehrsministerium na Dunaju. — g) Reekspedicije so prepovedane v postajah Salzburg, Spielfeld, Strass do vključno Puntigam (izvzeta so živila in krmila v Leibnitzu), Kufstein, Tarvis in Rosenbach. — 3. Na Poljsko: Tovorni listi morajo biti opremljeni s transportnim dovoljenjem direkcije Wien Ost in direkcije juž. žel. na Dunaju. — 4. Madžarska. Transitiranje robe iz naše kraljevine preko Madžarske v kakšno drugo sosednjo ali dalnjo državo je prepovedano. — 5. Rumunija. Neposredni promet z Rumunijo še ni vpostavljen; pošiljke se smejo predati samo do obmejne postaje Zombolja. — 6. V vse druge države (Češkoslovaška, Francosko itd.) je promet prost.

Stavka američanskih železničarjev. Ker so američanske železniške družbe znižale mezde uslužbenecv, so strokovne organizacije izvršile glasovanje za stavko, za katero je glasovalo 90 odstotkov vseh železničarjev. Začetek štrajka bo 30. oktobra. Pričakovati je še drugih mezdnih gibanj, ker železniške družbe izjavljajo, da ne bodo ugodile zahtevam svojega osebja.

Kmetijstvo.

Razdelitev poljedelskih kreditov. V kratkem se sestane splošni poljedelski svet, ki bo razpravljal o razdelitvi poljedelskih kreditov.

Glavna kreditna zadruga za poljedelce. Ministrstvo za poljedelstvo je sklenilo, da se osnuje glavna kreditna zadruga za poljedelce pod nadzorstvom države.

Letošnja žetev na Madžarskem: Madžarsko ministrstvo za poljedelstvo ceni letošnjo žetev sledeče: pšenice 12.37 milijonov met. stotov, rži 5.39 milijonov met. stotov, ječmena 4.55 milijonov met. stotov, ovs 2.78 milijonov met. stotov, koruz 6.73 milijonov met. stotov, krompirja 11.00 milijonov met. stotov, sladkorne repe 4.40 milijonov met. stotov.

Iz naših organizacij.

Gremijalna trgovska nadaljevalna šola v Ljubljani. — Šolski odbor »Gremijalne trgovske nadaljevalne šole v Ljubljani« je povišal nagrado

vodstvu in učiteljstvu te šole za 100 odstotkov. Vodstvu za vsak razred od 400 na 800 K letno, učiteljstvu pa za vsako uro od 20 na 40 K.

Dobava, prodaja.

Nabava ovsa. 6. novembra t. l. bo nabavila Komanda šumadijske divizijske oblasti v Kragujevcu potom ustmenne licitacije 1.280.000 kg ovsa. Kavcija 10 odstotkov.

Razne dobave. Dne 28. oktobra se bo vršila pri intendanci donavske divizijske oblasti ofertna licitacija za nabavo 900.000 kg bele moke, dne 26. oktobra pri tehničnem skladišču v Kragujevcu za nabavo 10.000 kg lanu. 10. novembra v upravi vojne opreme I. v Beogradu za nabavo 120.000 vojaških plaščev. Dne 12. novembra pa v ekonomskem oddelku ministrstva za pošto in brzojav za nabavo 55.000 komadov telegrafnih stolpov.

Razno.

Celjska obrtno-nadaljevalna šola je pričela v nedeljo, dne 16. t. m. s poukom.

Adresar vseh denarnih zavodov v Jugoslaviji. Izšel je Adresar vseh denarnih zavodov Jugoslavije z bilancami 1919 in 1920. Knjiga obsega 600 strani. — Cena s poštnino 260 K. — Naročila sprejema »Jugoslavenski kompas d. d.« v Zagrebu in vse večje knjigarne.

Tržna poročila.

Trg.

Celje. Na trgu vlada občutno pomanjkanje mleka, ker ga nihče več ne pripelje na trg. Pravijo, da so se mlekarice zbale sklepa celjskega občinskega sveta, da se bo mleko preiskavalo. Zeljnate glave velike stanejo 15 K, manjše 8 K. Jajca stanejo 5 K po komadu. Cene so vsak dan višje.

Poljski pridelki.

Poročilo s tržišča s poljskimi pridelki. Padanje naše valute zelo slabo vpliva na cene naših poljskih pridelkov, ker se v isti meri, kakor pada naša valuta, dvigajo cene. K visokim cenam pa je pripomogel še slab promet. Za staro koruzo se plačujejo cene, katere vrednost blaga ne upravičuje. Ker je povpraševanje po stari koruzi zelo živahno, so tudi cene izredno visoke. Cene pridelkom so sledeče: Pšenica 770 do 780 K z 2% primesi, in 1080 do 1100 kron, težka 20 vinarjev več. Koruza stare žetve 850 do 880 K, nova umetno sušena 30 do 60 vin. ceneja. Oves, bosanskega in srbskega izvora 740 do 770 K, slavonski rešetani 780 do 800 K, ječmen macedonski 880 do 900 K. Ječmenova kaša 770 do 1780 K z vrečo. Fižol pisani 890 do 900 K, beli 980 do 1020 K. Moka nularica 16 K do 16 K 80 vin. z vrečo.

Bombaž.

Newyork: loko 20.75 (21.35), okt. 20.25 (20.85), nov. 20.30 (20.88), dec. 20.35 (20.90). **Liverpool:** loko 15.53, okt. 14.53, nov. 14.29, dec. 14.12. **Egipt. bombaž:** nov. 28.60, dec. 28.70, jan. 28.75. **Bremen:** 64.40 M. kilgr.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin 160—167, Bukarešta 206—210, Milan izplačilo 1110—1125, ček 1110—1115, London 1070—1071, Newyork ček 281—282, Pariz 2030—2050, Praga 292—298, Švica 5300—5500, Dunaj 8.80—9.50, Budimpešta 41—42; valute: dolarji 278.50 do 280, avstrijske krone 13, rublji 14—16, češke krone 298, napoleoni 920—930, marke 155, lei 206, lire 1095—1100

Jadranska banka 1275.

Ljub. kreditna banka 860.

Narodna banka 525—530.

Beograd, valute: dolarji 69, lei 52.50; devize: London 269, Pariz 490, Zeneva 1250, Praga 74, Dunaj 2.60, Budimpešta 41, Milan 275, Budimpešta 10.50.

Zürich, devize: Berlin 2.95, Newyork 5.25, London 20.75, Pariz 38.05, Milan 20.55, Praga 5.60, Budimpešta 0.75, Zagreb 1.90, Bukarešta 3.90, Varšava 0.12, Dunaj 0.29, avstrijske žigos. krone 0.23.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA**LJUBLJANA**
Šelenburgova ul. 1interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in
Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20.000.000 K. - Rezerve okrog 6.000.000 K.

Brzjavni naslov: ESKOMPTNA. - Telefon Interurb. št. 146.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja: efektov, deviz,
valut. - Eskompt menic, faktur, terjatev. - Akreditivi.
Borza.**Medić, Rakovec & Zankl,** prej: **A. Zankl sinovi.****Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.**Centrala: Ljubljana. **D. z o. z.** Skladišče: Novisad.

Brzjavni: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

English varnishes:**Angleški laki:**

COPAL VARNISH.
Kopalov lak za znotraj.
FINE COPAL VARNISH.
Fini kopalov lak za znotraj.
SUPERFINE COPAL BODY VARNISH.
Lak za kočije, najfin.
FINE COPAL CAR-RIAGE BODY VARNISH.
Lak za kočije, fini.
PALE FLATTING VARNISH SPRF.
Brusilni fini prep. ak.
PALE FLATTING VARNISH UNIVERSALE
Brusilni prepar. lak.
EXTERIOR COPAL VARNISH FINE.
Fini zračni lak.
EXTERIOR COPAL VARNISH SPRF.
Najfinejši zračni rap. lak
PALE SICCATIVE FLUID
Sikatif, svetel.
DARK SICCATIVE FLUID.
Sikatif, temen.
SPRF. WELLRIGHT VARNISH.
Lak za kočijske sta najfinejši.

Priznana najboljša in
zanesljiva kakovost:barve za obleke, vse
vrste barv, suhe in olj-
nate, mavec (Gips),
mastenec (Federweiss),
strojno olje, karbolinej,
steklarski in mizarški
klej, pleskarski, slikar-
ski in mizarški čopiči,
kakor tudi drugi v to
stroko spadajoči
predmeti.

„MERAKL“.

Lak za pode.

„MERAKL“.

Linoleum lak za pode.

„MERAKL“.

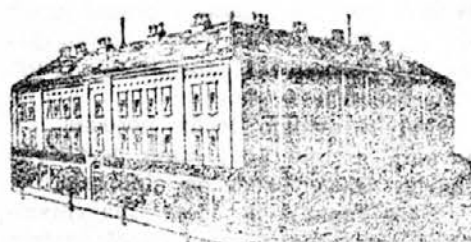
Emailni lak.

„MERAKL“.

Brunoline.

English varnishes:**Angleški laki:**

JAPAN BLACK VARNISH.
Lak za gvozdje, japan.
FINE JAPAN BLACK VARNISH.
Fini črni japonski lak.
QUECK BLACK VARNISH
Japan. lak s sikativom.
ISOLATING BLACK VARNISH.
Izolirni lak.
LIQUID DRIERS PALE
Terebina svetla.
LIQUID DRIERS DEEP.
Terebina temna.
DAMAR VARNISH.
Damarov lak.
ENAMEL VARNISH WHITE.
Email bel.
ENAMEL VARNISH BLUE, RED, GREEN.
Email moder, rdeč, zelen.
PINE ENAMEL VARNISH WHITE.
Email bel, izredno fini.

Emailni laki. Pravi firnež. Barva za pode.**„MERKUR“**
**Veletrgovina z manu-
: fakturo na debelo :**
Maribor.Priporočamo našo zalogo
prvovrstnih fabrikatov čehoslovaškega proizvoda vseh vrst
manufakturnega blaga po
dnevni konkurenčni ceni.**Plavžarski
koks**

oddaja tvrdka

Anton Tonejc,
Maribor.

Cena po dogovoru.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühlseisen)
nasproti Križanske cerkve.**Lanišče in
predivo
platno**

zamenja v

**mehanična vrvarna, terlnica
in predilnica Anton Šinkovec,**
Kranj, Grosuplje.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
tovarniška zaloga
šivalnih strojevIgel in posameznih delov za vse sisteme
šivalnih strojev in koles, olje ter potreb-
ščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje
ter galanterijo na drobno in debelo.
Cene nizke! Postrežba točna!Zaloga pohištva
lastnega izdelka**Andrej Kregar**

strojno mizarstvo Št. Vid n. Ljubljano.

Izvršuje vsa stavbena in po-
hištvena mizarška dela po naro-
čilu. Cenik pohištva na ogled.**Nagrobne lučice** sveče, milo eš-
vesko in toal.**Kremo (čistilo)** Ilirija, Jurjevo,
C. M., Dilber, Cipulin, mast (vaze-
lina) ličilo, Sidel,**Krtače** ribarice iz riževе slame in
korenine, konjske, za likanje
(glanc) mazalke, motvoz in čev-
ljarsko prejo (dreto),**Bičevnike** prave tržaške, gladke
in pletene, orehove ple-
tene, biče, vezalke (Jermina) za
čevlje,**Cigaretni papir** vseh vrst, pi-
semski, trgov-
ski, kancelijski, konceptni, gladilni,
(šmirgel) in stekleni papir ter drugo
kratko robo nudi po najnižjih cenah
veletrgovina**Osvald Dobeic, Ljubljana,**
Sv. Jakoba trg 9.**! Pozor****trgovci!**Nepremočljiva mast
za čevlje in usnje.Cene in kvaliteta
brez konkurence.**Rafinerija mineralnega olja****Cankarjeva ul. 1 Maribor Cankarjeva ul. 1**

Vzorci na zahtevo brezplačno.

Na debelo:

Kava,
čaj, kakao,
sardine, olje, vinski
kis, bobinski in trapistov-
ski sir, salami, šunka in sla-
nina, ljutemersko stekle-
nično vino letnik 1917,
Rogaška
Slatina.

T. MENCINGER

Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Hedžet & Koritnik — Ljubljana

Frančiškanska ulica 4

MANUFAKTURNA
blagovnica na debelo